

Obsah

Úvod.....	7
1. Vymezení základních pojmů a některá všeobecná pravidla	8
1.1 Pojmy definované přímo zákonem a délka týdenní pracovní doby	8
1.2 Ostatní pojmy používané zákonem	10
1.3 Pracovní doba mladistvých.....	11
1.4 Pracovní doba při změně času	11
1.5 Pracovní doba při vyslání zaměstnanců do jiných členských států Evropské unie	12
2. Základní povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců	14
3. Hlavní chyby zaměstnavatelů	15
4. Kdy se lze od zákona odchýlit?	16
5. Způsoby rozvrhování pracovní doby, zpracování rozvrhů a jejich změny	20
6. Rovnoměrné rozvržení pracovní doby.....	22
7. Nerovnoměrné rozvržení pracovní doby	23
8. Pružné rozvržení pracovní doby	27
9. Konto pracovní doby	29
9.1 Obecná pravidla.....	29
9.2 Takzvané dlouhodobé konto.....	30
10. Co je výkonem práce pro naplnění fondu pracovní doby	32
11. Přestávky v práci a bezpečnostní přestávky	33
12. Nepřetržitý odpočinek	35
12.1 Nepřetržitý odpočinek mezi směnami	35
12.2 Nepřetržitý odpočinek v týdnu	36
12.3 Práce v dny pracovního klidu	37
12.4 Dny pracovního klidu u zaměstnance s nočními směnami	38
13. Pracovní doba a dovolená.....	41
13.1 Dovolená v souvislosti s pracovní dobou podle právního stavu do konce roku 2020	41
13.2 Přehled změn od 1. ledna 2021	44
13.3 Přehled dob s různým významem pro vznik práva na dovolenou podle novely zákoníku práce	53
14. Pracovní pohotovost.....	55
15. Práce přesčas a její kompenzace	60
15.1 Práce přesčas v jednotlivých typech pracovní doby.....	60
15.2 Omezení práce přesčas	61
15.3 Práce přesčas u pružného rozvržení pracovní doby	65
15.4 Práce přesčas u konta pracovní doby.....	65

15.5 Práce přesčas při kratší pracovní době.....	66
15.6 Kompenzace práce přesčas	67
15.6.1 Při odměňování mzdou.....	67
15.6.2 Mzda sjednaná s přihlédnutím k práci přesčas	69
15.6.3 Poměrná část složek platu za práci přesčas	70
15.6.4 Kdy je třeba práci přesčas zaplatit?.....	71
15.6.5 Náhradní volno za práci přesčas.....	72
16. Práce v noci.....	75
17. Oprávnění odborů v oblasti pracovní doby	77
18. Evidence odpracované doby a zúčtování mzdy a platu.....	79
18.1 Základní pravidla	79
18.2 Zúčtování mzdy a platu podle odpracované doby	82
18.3 Evidence přestávek v práci, překážky v práci a jejich zaplacení v souvislosti s přestávkami v práci.....	82
18.4 Problémové otázky	86
18.5 Odpracovaná doba a zúčtování složek mzdy či platu	88
18.6 Práce mimo pracoviště a jiné případy, kdy si zaměstnanec sám rozvrhuje pracovní dobu.....	90
18.7 Evidence odpracované doby na pracovní cestě.....	91
18.8 Zvláštnosti evidence odpracované doby u konta pracovní doby.....	94
19. Práce ve svátek a takzvaný placený svátek, práce v noci, v sobotu a neděli a jejich mzdová či platová kompenzace.....	95
19.1 Práce ve svátek	95
19.2 Souběh práce ve svátek a práce přesčas.....	96
19.3 Takzvaný placený svátek	97
19.4 Takzvaný placený svátek při nerovnoměrném rozvržení pracovní doby a v kontu pracovní doby.....	98
19.5 Placený svátek a neomluvená absence	99
19.6 Příplatky za práci v noci a v sobotu a neděli.....	100
19.7 Další příplatky vázané na pracovní dobu.....	102
20. Informační povinnost zaměstnavatele vůči zaměstnancům, co s nimi lze sjednávat smlouvou.....	103
21. Zvláštnosti v některých činnostech – doprava, školství, zemědělství, podnikoví hasiči, služební vztahy a další	105
21.1 Přehled případů	105
21.2 Odchytky v dopravě (kromě dopravy vodní)	106
21.2.1 Automobilová doprava	106
21.2.2 Údržba pozemních komunikací	109
21.2.3 Zaměstnanci drážní dopravy	110
21.2.4 Městská hromadná doprava	111
21.2.5 Zajišťování provozování letiště	112
21.2.6 Členové posádky letadla.....	113

21.3 Pracovní doba v zemědělství.....	114
21.4 Podnikoví hasiči	115
21.5 Pracovní doba pedagogických pracovníků škol.....	115
21.6 Pracovní doba akademických pracovníků vysokých škol	117
21.7 Zaměstnanci s pravidelným pracovištěm v zahraničí	117
21.8 Zaměstnanci ve vnitrozemské vodní dopravě.....	118
21.9 Zaměstnanci v námořní plavbě	119
21.10 Služební doba zaměstnanců ve státní službě	120
22. Pracovní doba u dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr	121
23. Odpracovaná doba a průměrný výdělek.....	123
24. Pracovní doba u sdíleného pracovního místa	124
25. Pracovní doba při práci mimo pracoviště.....	125
26. Pracovní doba a překážky v práci, neomluvená absence	126
26.1 Překážky v práci	126
26.2 Neomluvená absence.....	129
27. Pracovní doba na pracovní cestě	130
28. Pracovní doba a pracovnělékařské prohlídky.....	132
29. Kontrolní a sankční oprávnění inspekce práce	133

PŘÍLOHA

Nepřetržitý pracovní režim zabezpečený na 3 směny (R, O, N) po 7,5 hodinách	138
Nepřetržitý pracovní režim zabezpečený na 2 směny (D, N) po 11 hodinách	139
Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.....	140
Nářízení vlády č. 227/2010 Sb., o odchylné úpravě pracovního poměru zaměstnanců s pravidelným pracovištěm v zahraničí	153
Nářízení vlády č. 589/2006 Sb., kterým se stanoví odchylná úprava pracovní doby a doby odpočinku zaměstnanců v dopravě.....	154
Nářízení vlády č. 182/2007 Sb., o odchylné úpravě pracovní doby a doby odpočinku členů jednotky hasičského záchranného sboru podniku....	168
Nářízení vlády č. 363/2016 Sb., o zavedení letního času v letech 2017 až 2021	169
Zákon č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu.....	171
Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů	173
Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)	175